

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉS: 31 ÁR-egynegyed évre:
Helyben házhoz szállítva 1.60 Pengő
Vidékre póstán 2.— Pengő
Külföldre egy évre 3 dollár

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:
vitéz Szabadváry Ferenc
Vásártér 13. Telefonszám 4

Kiadótulajdonos:
Rónai Frigyes
Várkör 39. sz. Telefonszám 23.

Hirdetések ill. reklámokért 6 fillér.
Hirdetések a 2. előre fizetendő
Nyilatkozat sora 40 fillér.
Szövegközötti reklám sora 20 fillér.

Testvérharc ellen.

A tatárjárás után romokban hevert az ország, — így tanítja a történelem, amikor IV. Béla új honalapításáról beszél. A tizen-nyolcas forradalomban nemcsak az ország hullott szerte, lett romhalmazzá az állam, földönfutóvá a király, hanem a magyarság is testvérharcban állott; teljes volt az összeomlás. A megtévesztettek nagy seregét kellett visszavezetni a nemzeti eszméhez, államot kellett alapítani belső és külső ellenségek aknamunkája mellett, meg kellett kísérelni a megcsonkított területen, a konchoz ragaszkodó népek féltő támadásai ellenére is, a revansgondolat szent tűzének lángrobbantását.

Most, tizenhárom esztendő után, — úgy érezzük — vissza kell néznünk erre a katasztrófára, a bukásnak, a züllésnek idejére, a mikor romokban hevert az ország, hogy tudjunk mérlegelni. Mert a mélység mutatja meg való nagyságában a veszélyt, amelyből ki-menekültünk, s vissza kell néznünk erre a megtett utra, hogy tudjuk, hol tartunk. Még nem tartunk ott, hogy kockázat nélkül, a nemzet főmaradásának kockázata nélkül szemben állhatna a magyarság oly kérdésben, amelyben tulajdonképpen egyet akarunk. Szabad politikai elvek szerint csoportosulni, szabad világnézet szerint, foglalkozás szerint, bár ez mind nem hasznos a nemzetre, de nem szabad elkülönödnünk, vagy pártot ütnünk a királykérdésben, mert ez végzetes volna reánk.

Más királyságot, mint legitim-királyságot nem akarhatunk. De ha ez ma nem lehetséges, mert nincs itt az ideje, akkor különösen nincs értelme annak, hogy megbontsák a nemzet erejét, amely ma kell, hogy teljes egészében az országépítést szolgálja. El kell hinnünk vezetőinknek, hogy nincs itt az ideje a koronázásnak, mert ezzel csak problémáinkat szaporítanánk és el kell hinnünk azt is, hogy kell a nemzeti egység, nem párturalmi szempontból, hanem az ország érdekében. Hinnünk kell, biznunk kell az élen állók ítéletében, vezetni tudásában, mert hiszünk a nemzet örök életében, mely gondviselészerűen, amikor

minden elveszítettnek látszott, adott vezéreket.

A vezérek sorsközösségről beszélnek, egységről, azt üzenik és hirdetik, nem a szétválasztó eszméknek van itt az idejük, hanem az összefogásnak, mert ha most meginog a nemzet, akkor elsodorja a vihar, melyet új és ősi ellenségeink élesztenek, lobbanhatnak. Ezekben e történelmi időkben, amikor nagy népek vajudnak és nemzetek léte forog kockán egyetlen elhibázott lépéssel: — a nemzeti összetartozandóság érzése kell, hogy áthasson bennünket, nem pedig a pártos politika bontó szelleme.

Ez a bontó szellem káros, ez a tendencia nem az ország érdeke. Szava megtévesztő, célja az élen állók gyöngítése.

Nem szabad megakadályozni, megnehezíteni annak a történelmi feladatnak teljesítését, amelyet a nemzeti egység szükségességének vallói vállaltak. Szellemeket földidézni könnyebb ám, mint visszaparancsolni. Mikor a nemzet megélhetési harcában minden erőt és akaratot megfeszítve dolgoznak komoly politikusok, nem szabad akkor rájuk gyujtani a házat. Igaz, hogy nem is lehet.

Kincics István ünneplése.

Hiába kísérelte meg az új prelátus, hogy kitérjen az ünneplés elől, ez teljes mértékben nem sikerülhetett. Egész héten át felkeresték személyesen tisztelői, a levelek, táviratok és üdvözlő iratoknak pedig olyan tömege futott be az ország minden részéből, hogy külön munkaerő beállítása is kevés volna mindezeknek megválaszolására.

Az elmúlt szombat esti ünneplés során igen érdekes beszédek hangzottak el. Különösen érdekes volt a megyéspüspök üdvözlő beszéde, aki többek között a következőket mondotta:

Amikor most Rómában jártam, nem hallgathattam el a Szentatya előtti, hogy Apát Ur 40 éve áll az Ur szolgálatában és 34 éve sikeres odaadással és őnzetlen munkával dolgozik az Ur kertjében és kértem a Szentatyát, adja különös áldását Apát Urra és külső látható jellel tüntesse ki. O Szentsege méltányolván előterjesztésemet Önt pápai prelátussá nevezte ki.

Különös örömet okoz, hogy ezt a nagy kitüntetést éppen én adhatom át, aki már 22 éve éber figyelemmel kísérem munkásságát, aki csodáltam azt a törhetetlen hitet, életakarást, mellyel hivatást vezetni tudta Méltóságod és azt a nagy szívósságot, mely szegényekről

sohasem feledkezett meg. De egyháznegyem határait is tulszárnyalta fényes példája, irói tollának ragyogása, mely sokak szomorú óráit tette az éleiben elviselhetővé Egyházmegyémm nevében köszönetet mondok Méltóságodnak azért a jó példáért, melyet adott.

Hatalmas éljenzés kísérte a megyéspüspök szavait, amikor Kincics István meghatott hangon a következőket mondotta:

Kegyelmes Főpásztorom! Meghatott szívvel mondok köszönetet jószágért. Mikor megválasztottak, programot nem adtam, csak azt mondtam, hogy kötelességemet fogom teljesíteni. Ma is ezt mondom, csak a kötelességemet teljesítettem.

A Genezareti tónál állva egy alkalommal arra gondoltam, amit Krisztus mondott Szent Péter apostolnak: evez a mélyre. A tó mélységénél is mélyebb az élet. A mult sekély. A jelen tiszavirág életű. Csak egy igaz mélység van: a jövő. Én is a jövőbe vettem hálómait, mert meg akartam alapozni hűveim jövőjét. Nekem most már csak multam van. Arra kérem a hűveimet, hogy az új vezért, aki utánam jön, szeretettel kövessék.

Alig fejezte be szavait, mikor a megyéspüspök újból szólt:

Ez a kitüntetés nem a leáldozó nap utolsó ragyogása, hanem a ragyogó nap, mely kívánom hogy új életkutató, mélységet és erőt adjon Méltóságod további működéséhez.

Szombat este a városi zenekar szerenádát adott Kincics István tiszteletére.

A helyőrség nevében Képes-Winckler Szilárd ezredes és Pétery Béla zászlóaljparancsnok tolmácsolta a tisztikar és a legénység jókívánságait.

Osiffy Lajos főispán a következő sürgőnyi üdvözlést küldte Kincics Istvánnak:

Ahhoz a magas kitüntetéshez, mely egyházi és közéleti munkád fáradhatatlan buzgalmának és kiváló eredményének legszebb babérra, tiszteletem és baráti érzelmeim melegségével gratulálók. Ad multos Annos.

Vasárnap délelőtt 10 órakor a Jézus Szíve-templomban Kincics István pápai prelátus kinevezése alkalmából hűvei felkérésére ünnepi nagymisést mondott, melyen a város vezetősége a hitközség tanácsa és igen sokan a hívők sorából jelentek meg.

A nagymise után fogadta Kincics István lakásán a gratulálókat, melyeknek sorát vasárnap dr. vitéz Nagy Miklós polgármesterhelyettes nyitotta meg, aki a város tisztviselői és közönsége nevében köszöntötte a prelátust. A nőegyletek, egyháziénekkar és egyéb hitbuzgalmi és más társadalmi egyesületek ugyancsak nagy számban ke-resték fel Kincics Istvánt jókívánataikkal. A gratulálók egész héten át felkeresték Kincics Istvánt.

Itt jegyezzük meg, hogy Róma kinevezési határozata, melyet a megyéspüspök szombaton nyújtott át Kincics Istvánnak június hó 8 án kelt

és azt Pacelli bíboros államtitkár írta alá.

A kinevezésen latin nyelven a következők olvashatók:

„A mi kedves testvérünkötől, a szombathelyi megyéspüspöktől rendkívül kedvező jelentés és ajánlás érkezett hozzánk, mely a Te kiváló pápi életeredről, különösen a Te 40 éves lelkipásztori működéséről tesznek ékes tanúbizonyságot. Ugyancsak szól a jelentés a buzgóságodról is, mellyel mindig az Egyház érdekeinek védelmére keltél. Mi a szombathelyi megyéspüspök jelentése alapján szívesen teszünk eleget ajánlásának és Téged pápai prelátussá azaz házi főpáunkká nevezünk ki és felruházunk Téged mindazon jogokkal, melyek a pápai prelátust megilletik.

50-éves a kőszegi vasut.

A Kőszeg—szombathelyi vasut közgyűlése.

Kedden, tartotta a kőszeg—szombathelyi h. é. vasut rt. ez évi rendes közgyűlést Czeka Gusztáv elnökletével. A várost Nagy Miklós dr. képviselte. Napirenden voltak az évi jelentések, a zárszámadások, alapszabály-módosítás és a felügyelő bizottság választása.

A jelentéseket tudomásul vették. Ebből figyelemreméltó, hogy a tisztasági nyereség 20.000 pengő, amiből 17 kisorsolt elsőbbségi kötvényt váltanak be, 8800 pengő jut a városnak, mint törzsrészesvényesnek, a többi osztalékul a még fennálló elsőbbségi kötvényeknek, darabonként 6.40 P. Az alapszabály-módosítás, mely csak a hivatásos közlések közzétételére vonatkozott, szintén tudomásul vétetik. — A felügyelő bizottság tagjaiul az eddigieket választották meg újból.

A közgyűlésen érdekes felszólalás volt Kőszegi József ny. rendőrkapitány részvényes részéről. Azon alkalmából, hogy most ötven éve a vasut megnyitásának, hosszabban emlékezett meg azokról az időkről és a vasut létrehozóinak munkásságáról. Közérdekű megemlékezését kivonatolva a következőkben ismertetjük:

— Ötven éve, hogy forgalomba helyezték a mi vasutunkat. Van ez olyan momentum, hogy megemlékezzünk róla. Különösen a megelőző időt is ismerő öreg embernek, aki átélte azt az időt midőn a naponta közlekedő postakocsi Szombathelyen néha hosszabb ideig is várt, míg a négy férőhelyre utas akadt s azóta évente 2—300.000 főnyi forgalmat bonyolít le a vasut. De emlékezem azokra a nehézségekre is, melyek a fővonalról önhibáján kívül lemaradt város polgársága körében mutatkoztak, midőn a város fejlődése érdekében a vicinális vasut megépítésére történt kezdeményezés.

— Tuczentaller Lajos kiváló mérnök volt a tervezet elkészítője. Felül-

A magyar közegek azt állítják, hogy az osztrák vámőrök cseh-németek s haragszanak a magyarokra is meg a burgenlandiakra is. S ezért a sok kellemetlenség erefelé. Ha tényleg ez az oka akkor is kell orvoslást találni.

Rőt és Kethely felé az a gyakorlat, hogy az idegen országba belépő magyar állampolgár kerékpárigazolványát (melyet a magyar vámhivatal állít ki) az osztrák vámhivatal bevonja. Amennyiben 8 napon belül az illető magyar nem tér vissza a kilépő állomáson úgy az osztrák határőrség feljelentést tesz a magyarokról s a magyarok nyomozzák az illetőt... és viszont. Ezt kellene meghonosítani az egész vonalon.

Barátságos együtt működést, jó akaratot kérünk. Nemcsak Köszeg-róti és kethelyi útvonalakon, ahol ez meg is van, de Köszeg Rohonc felé is

HIREK

Református istentisztelet lesz f. hó 23-án, vasárnap délelőtt 10-kor, az ipartestület dísztermében. Prédikál dr. Racz Béla lelkes.

Érdekes vendégünk van Szeghalmy Gyula, ny szeghalmi iskolai igazgató személyében. Itartózkodása alatt fényképfelvételeket eszközöl dunántúli ismertető sorozatához, melyekről vetítésre alkalmas színes diapozitíveket készít. Majdnem az egész országról készített már ilyeneket és a közoktatásügyi miniszter utján kerülnek elosztásra iskoláknak és intézeteknek a honi ismeretek terjesztésére. A vidéken is fog lveleket eszközölni. Utjaiban Köszegi József nyug. rendőrkapitány kíséri.

Eckhardt Tibor dr. tegnap óta városunkban tartózkodik. Szombaton este részt vett egy szűkebb körű értekezleten. Vasárnap a nagygyűlésen beszél a kispapdarárt vezére. Ebéd után Szentgotthárdra utazik, innen nem tér vissza Pestre, hanem Svájcba utazik.

Szabadságon. Pogány Árpád állatorvos augusztus 2-ig szabadságon van. Tavollétében helyettese Chemez Jenő főállatorvos.

Házasság. Debnárik Aladár uradalmi könyvelő Tormaspuszta és Wenzel Bertha, özv. Wenzel Károlyné leánya Köszeg, e hó 20-án tartották esküvőjüket a szombathelyi ág. evang. templomban.

Halálozás. Pénteken hunyt el hosszú szenvedés után 29 éves korában Rodler Antal borbélymester. Temetése ma délután lesz a Horthy Miklós-utcai gyászházban.

A megyéspüspök saját és püspökségének összekuszált anyagi ügyei rendezésére miniszteri biztos kiküldetését kérte. E héten a miniszteri biztos ki is neveztek, aki már meg is kezdte működését.

Szenzáció Köszegen!

Ma vasárnap és hétfőn egész nap

halálugrás motorkerékpárral

a Városmajorban!

Belépődíj 10—40 fill.

A Sopron—Köszeg közötti cse-reautóbusz ma reggel 1/8 kor indul a Strucc szállótól. Sopronból este 7 órakor indul vissza a Pannónia szállótól. Részvételi díj 3 pengő.

A Nemzeti Egység választmányi ülése. A Nemzeti Egység köszegi szervezetének választmányi ülést tartott, melyet Czeke Gusztáv kerületi elnök nyitott meg, majd átadta az elnöki széklet Zoltán Géza első kerületi alelnöknek. Vitéz Szabadvány Ferenc a kerület vezető titkára tett hosszabb beszámoló jelentést, melyben részletesen ismertette a szervezőkedéssel kapcsolatos összes tudnivalókat, beszámolt a még függőben lévő személyi kérdésekről, valamint az általános helyzetről. Ezután 44-en letették tünneplényesen a fogadalmat majd felfektették a munkáikat és megbeszélték a szervezés munkájának, valamint a szervezetének további teendőit. A választmány tagjai a késő éjjeli órákig együtt maradtak. A választmány tudomásul vette, hogy a köszegi vezető titkári teendőket, mint helyettes Bachmann Jenő látja el, az egyik körzeti titkári állást pedig Máty József helyettesíti.

Több olyan vendége volt a városnak múlt hét folyamán, akik a nemzetközi vásár által inspirálva eljöttek megtekinteni a város nevezetességeit. Mindnyájan elismerték, hogy amit láttak, az még felülmulja azt, amit vártak, de nagyon emlegették a vezetőnek: igyekeztek a város régi történelmi jellegét jobban megőrizni — sok sajnálatos változtatást tapasztaltak. Egy része jövőre eljön nyaralni egyikük pedig nyugdíjbavonulása után itt fog letelepedni. — Dr. Szeghalmy Gyula tanár is itt van városunkban és diapozitívekben fényképfelvételeket eszközöl. A közoktatásügyi miniszter megbízásából az ország több vidékéről készített ilyeneket.

A helybeli barakk ifjúsága Kriesch Géza háznagy vezetésével ma vasárnap d. u. 6-kor és este fél 9-kor saját helyiségében műsoros előadást rendez, a következőkkel: — 1. Hiszekegy, éneklő a házi dalárda. 2. Tátra keresztje, szavalja Bruckner A. 2. Népballad, éneklő a kar. 4. Pákosztos Pista, monológ, előadja Novák Imre. 5. Trombita szóló, előadja Ot Sándor. 6. Ujjé a ligetben nagyszerű, monológ, előadja Schwarz Károly. 7. A kocavadász. 1 felvonásos vígjáték. Szereplők: Apa: Novák Imre, Anya: Vogel Elza, Klári: Lamp Magda, Bendi: Jagodits László, Julis: Nemes Margit. 8. Himnusz. Belépti díj nincs. Önkéntes adományokat a rendezés és az otthon céljaira hálásan fogad az otthon vezetősége. Egyben tisztelettel kéri a város jólelkű közönségét a vezetőség, hogy e fiatal intézményt anyagilag és erkölcsileg támogassa.

Az evangélikus Jótékony Nőegylet augusztus első vasárnapján tartja nyári táncmultságát a Mulatóban és már most kéri szíves támogatóit, hogy a jótékony célra való tekintetből a mások is tapasztalt megsegítést ezuttal is gyakorolni kegyeskedjenek. A célnak szánt ajándékokat szíveskedjenek az egyesület elnökéhez, Dr. Lauringer Jánosnéhoz, vagy a mulatság napján a Mulató helyiségeibe küldeni.

Tatay grafologus több oldalról elhangzott kívánatra meg a jövő hétre meghosszabbította köszegi tartózkodását.

Az Orsz. Ker. Leányegyesületek tárgysorsjátékán kisorsolt nyemremény tárgyaikat a következők vehetik át Kaszárnya-utca 6. szám alatt: Szabó Erzsébet 3274, özv. Horváth Istváné 1199, Krecsányi Jenő 2706, és Krenor Józsefné 2708.

Egyik a 7 illatból — egy a 7 nő közül.

Nem véletlen, hogy az ibolyát nevezi meg, ha Öntől kedvenc illatát kérdezik. Ami egyéniségének legjobban megfelel, közel áll érzelmi világához is, tetszik Önnek, illik is Önhöz. Az Elida 7 virág szappan illata magában hordja azt az illatot, mely Önhöz tartozik. — Önnek és másoknak is rokonszenves. Az Elida 7 virág szappan tisztá és enyhe, utolsó maradékkáig áttalatosított.

ELIDA

VIRÁG SZAPPAN

az Ön kedvenc illatával

Megalakult a köszegi Stefánia védő intézete. Vasárnap délelőtt 11 órakor a Stefánia Szövetség helybeli fiókja Pétery Béliáné elnöknő vezetésével gyűlést tartott a városháza közgyűlési termében, melyen nagyszámú érdeklődő közönség jelent meg. Az elnöknő hosszasan beszámolt arról a munkáról, mely a védőintézet létesítését megelőzte és nagy hálával emlekezett meg a város vezetőségéről, melynek támogatásával létesült a Stefánia városunkban. Dr. vitéz Nagy Miklós polgármesterhelyettes ismertette ezután a Stefániának tulajdonképeni célját és további lelkes munkára kérte a Stefánia tagjait. A gyűlés befejezése után az egybegyűltek megtekintették az új védőintézetet, mely az Erzsébet gyámoldának egyik épületében kisebb átalakításokkal nyert elhelyezést. Ugyancsak a védőintézethez csatolták a szülőszobát is, mely most teljesen a Stefánia felügyelete alá kerül. A gyűlésen, illetőleg az ezt követő védőintézeti megtekintésen résztvevők a látottak felett a legnagyobb meglepedésüket fejezték ki.

A Stefánia védőintézet hirdetménye. A f. hó 16-án megnyitott helybeli Anya- és csecsemővédő intézet helyiségeiben (Sánc u.—Sáncárok u. sarkán) az orvosi tanácsadó-rendelések ideje egyelőre a következőképpen állapított meg: Anyák részére pénteken d. e. 9—10 ig, csecsemők részére hétfőn, csütörtökön és szombaton d. e. 10—11 ig, gyermekek (3 éves korig) részére szerdán és pénteken d. e. 10—11 ig. A védőnő hivatalos órái naponta (kedd és vasárnap kivételével) d. e. 11—12 ig. Tájközösül közöljük, hogy miután a Stefánia célja minden védenc egészségének a fenntartása és a betegségek megelőzése, azért a védőintézetben a célszerű táplálásra, és gondozásra vonatkozólag a megállapított időben bárki díjtalanul kaphat tanácsot. Betegség esetén azonban díjtalan vizsgálatra és gyógyszerellátásra csak azok a szegénysorsúak tarthatnak igényt, akik közellátásra való igényjogosultságukat megfelelően igazolják.

A köszegi falvi tűzoltóság ma, vasárnap délután 4 órai kezdettel táncmultságot tart a Wurst-féle vendéglőben, melyre mindenkit szívesen lát a rendezőség. Belépődíj 50 fillér.

Új rendszám táblákkal látták el a gépjárműveket. Az új táblákkal együtt adóbélyeget is elhelyeztek a szélvédő üvegeken.

A köszegi önk. tűzoltóegylet ma d. e. 9 órakor tartja rendes évi közgyűlését a városháza közgyűlési termében.

Kárpáti Sándor legújabb szerzeménye az a kis preludiumos-könyv, amelyet templomi használatra most adott ki. 95 rövid orgonajátékot tartalmaz a könyvecske mesteri kivitelben. Az orgonastilus gyógyszermei ezek; mindenikből mély vallásos érzés hangja csendül ki. Öszinte örömmel vesszük tudomásul városunk szülőiténnek ezen újabb sikerét. A mű Róth Jenő könyvkereskedésében kapható 4-20 P ért.

Gömbös Gyulané hirtelen elhunyt. A miniszterelnök feleségét régi szív-baja ölte meg. Országos részvét kísérte utolsó útjára.

Óriási vihar pusztított elmúlt vasárnap majd az egész országban. Köszegen is félelmetesen néztek ki a viharfelhők, de a vihar végeredményben kikerülte városunkat, egyik része Rohonc felé, másik része Pulya felé fordult el. Pusztított is mindenfelé. Léka és Pulya környéken óriási jégverés is volt. Vas megyében, a Bátoron és Budapesten pedig a rengeteg anyagi kár mellett sok emberáldozatot is követelt.

A köszegi polgári lövészegyleti lőtérén megkezdődtek a lögyakorlatok. Gyakorló napok: hétfőn délután 4—7 ig, csütörtök és szombaton d. u. 3—7 óráig. „Fég” puskához lőtény kapható jutányos árban Kirchnopf Mihály és Lauringer Elek vaskereskedőknél. A lövészegyleti tagokat kérem a kijelölt napokon és időben okvetlen megjelenni annál is inkább, mert jövő hó elején selejtező céllovészetet tartunk, amelynek alapján a legjobb céllovőket a szeptember hóban tartandó vármegyei céllovő versenyre be fogjuk nevezni. A vezetőség.

Ma, vasárnap délután 4-től a köszegi fuvós-zenekar játszik az

ANDALGÓBAN!
TÁNC! TÁNC!

A iparosok ezévi országos nagygyűlésüket Keszthelyen tartják meg augusztus 13-án Előkészítő értekezlet ma van Budapesten, amelyre felutazott Dömötör Gyula ipartestületi elnök városunkból.

